

Ona Malgrat 2.0: «re-evolució» de la ràdio de sempre i per sempre

Presentació

Malgrat de Mar és un poble que, essent-ne conscients o no, ha tingut i té una gran història periodística. Una història que sembla estar oblidada, o que pocs es preocupen per recuperar-la i no rep el reconeixement que es mereix. Així mateix, durant molts anys ha estat una vila referent amb relació a la informació local, sempre tenint mitjans de referència, de confiança i, sobretot, de proximitat, així com l'enyorada TVM (Televisió de Malgrat), que persisteix encesa en la memòria dels qui van tenir la sort de visionar-la i formar-ne part, o les mítiques revistes municipals, moltes de les quals han desaparegut en els darrers anys, com el *Som-hi!*, *Malgrat Confidencial* i *Butlletí Informatiu*, fins a arribar als nostres dies amb les seves predecessores, la revista *Re-Viu* i la ràdio local Ona Malgrat. I, justament, és aquest darrer mitjà de comunicació, la ràdio local, allò en què enfocaré el meu Treball de Recerca. Com deia, especialment a la primèria del segle XXI i en la darrera dècada, molts d'aquests mitjans es van acomiadar definitivament dels malgratencs i malgratenques, i en l'actualitat han quedat reduïts a un petit nombre. Aquest és el motiu que em va decantar a escollir aquest tema per al meu Treball de Recerca, perquè penso que és important reconèixer la llarga trajectòria de tots aquells i aquelles que han estat al capdavant de la premsa local, però, alhora, és essencial pensar en el futur i preveure

ONNA

MALGRAT

107.4 FM

quin serà el destí de la ràdio del poble, i a la vegada, el del periodisme malgratenc. Per això duré a terme un seguit d'enquestes de caràcter individual o col·lectiu i personalitzades per a diferents sectors, i faré una anàlisi actual de les instal·lacions i el funcionament de la ràdio local, dels continguts que s'emeten, etc.; tot plegat, amb l'objectiu de realitzar prediccions per saber l'endemà d'Ona Malgrat i del periodisme a Malgrat de Mar i fer-ne una proposta de millores.

Metodologia

Dur a terme un Treball de Recerca d'aquesta envergadura comporta una organització complexa i exhaustiva. La millor opció va ser dividir els diferents apartats que formen aquesta recerca per carpetes i finalment unir-los en un sol document final. El mètode principal usat en el TdR ha estat la tècnica del «Focus Group». Atès que era necessària la participació d'un nombre considerable de persones, aquest procediment serveix per conèixer les opinions de la gent sobre un producte, en aquest cas, la ràdio de Malgrat. El que preval són les opinions dels qui s'ofereix a respondre un qüestionari; per tant, els percentatges o les dades numèriques queden relegades a un segon pla. A través del «Focus Group», més d'una trentena de persones hi han pogut dir la seva.

D'altra banda, les entrevistes han estat molt útils per conèixer de primera mà, mitjançant relats o anècdotes reals de persones que han estat al capdavant al llarg dels quaranta anys de ràdio local a Malgrat, fets sobre la seva història que no estaven escrits enlloc o algunes qüestions de caràcter professional que, personalment, desconeixia.

En darrer lloc, les fonts d'informació provenen, majoritàriament, de pàgines web, d'articles de revistes, de vídeos penjats a la xarxa i de llibres.

Cos del treball

El present treball té com a objectiu desenvolupar una graella de programació radiofònica estable, viable i rendible per a Ona Malgrat 107.4 FM, l'emissora municipal de Malgrat de Mar, a més de renovar altres aspectes com ara la imatge corporativa, l'imaginari sonor de l'emissora, etc. Des de fa uns anys, col·laboro en aquest mitjà local de comunicació i gràcies a aquesta experiència personal m'he adonat que la ràdio dels habitants de Malgrat ha d'evolucionar i renovar-se, per així adaptar-se a les necessitats d'una societat en canvi constant.

En primer lloc, el treball se centra a contextualitzar la situació de la radiodifusió a escala global, nacional i local. Mitjançant fonts d'informació fiables i proporcionades pels mateixos professionals de la ràdio local, la recerca s'endinsa en el món radiofònic, apartat en què s'explica també la història d'Ona Malgrat fins als nostres dies i com la decadència d'aquest mitjà local ha estat el motiu clau per impulsar aquest TdR.

En segon lloc, ja amb les nocions bàsiques assolides, es desenvolupa el centre neuràlgic de la recerca. A través de la tècnica «Focus Group» es porten a terme tres enquestes, cadascuna de les quals centrada en un col·lectiu (adolescents i joves, adults i persones grans i, en darrer lloc, una de focalitzada en els centres educatius). Gràcies a aquest extens procés de recollida i tractament de la informació, s'han obtingut uns resultats, prou objectius, sobre quines són les preferències i les necessitats dels habitants de Malgrat, amb la finalitat, principalment, d'aplicar-les en la posterior creació de la programació per a la ràdio local.

Coneixent tot això, vaig centrar la programació a augmentar els continguts d'elaboració pròpia en detriment dels programes realitzats externament i de la radiofórmula, prioritant l'emissió dels programes en les franges horàries en què el gruix d'oients augmenta considerablement; aquestes franges són la del matí, en menor grau, la del vespre i en algunes memorables ocasions, la del migdia. Altrament, vaig apostar per digitalitzar els continguts més importants de la ràdio, per tal de mantenir una retroalimentació constant entre els usuaris de les xarxes socials i la mateixa Ona Malgrat. Aprofitant el context de reforma també vaig considerar oportú proposar uns altres canvis menors, entre els quals en destaco alguns dels més importants: una renovació íntegra de la imatge corporativa, la proposta d'una nova pàgina web, d'una nova línia sonora, etc.

Ja al tram final del Treball, quedaven dues fites pendents. La primera, dur a terme un espai pilot, de no més d'una hora, en el qual se simulés com serien seixanta minuts de programació de la hipotètica nova graella. Així doncs, es donen a conèixer les pautes necessàries que haurien de complir els espais radiofònics, si en algun moment dels anys vinents s'accepta aquesta proposta per a Ona Malgrat. La segona de les fites que fins al moment no tenia resposta era la següent: després de tota la feina feta, és possible emetre aquesta programació i fer realitat aquests canvis al 107.4 de la FM? Per saber-ne la resposta, vaig concertar una entrevista amb la directora de la ràdio municipal de Malgrat, que em va comentar que, fins aleshores, mai no s'havia desenvolupat o ningú no havia presentat un projecte per millorar Ona Malgrat. Tanmateix, altres aspectes tractats giraven entorn de les condicions necessàries i idònies per fer una revolució integral de l'emissora.

Conclusions

La meta d'aquesta recerca i investigació ha estat fer realitat una nova programació per a Ona Malgrat. A la pregunta, «Has aconseguit assolir l'objectiu o intencions del treball?», la resposta és que sí. Considero que he fet una programació ajustada a les necessitats dels ciutadans de Malgrat, sense deixar de pensar en les circumstàncies incertes en què es troba l'emissora del meu poble. A més a més, és una programació flexible, o sigui, que es pot modificar constantment, per exemple afegint-hi nous

espais. No obstant això, hi ha un aspecte que m'ha quedat pendent: provar *in situ* aquesta programació a Ona Malgrat. De moment, puc confirmar que tinc el vistiplau de la directora de l'emissora, que *a posteriori* de l'entrevista em va comunicar les seves intencions d'estudiar i comprovar si aquesta graella és adient o no per a l'emissora que dirigeix, perquè, al cap i a la fi, no només depèn d'ella la decisió d'adoptar-la o no en la ràdio que dirigeix, sinó que també hi influeixen altres factors, com ara l'acceptació de la proposta per part del regidor de Comunicació, la contractació de més personal, tècnic i d'instal·lacions, uns nous estudis amb totes les comoditats per desenvolupar la seva feina sense restriccions d'espai i tecnològiques... En definitiva, roman per al futur esbrinar si alguna temporada radiofònica esdevinidora d'Ona Malgrat farà servir la graella d'aquest TdR al complet o, des d'un punt de vista més conformista, si arriba a utilitzar algun dels espais i formats presentats en aquesta proposta.

Pel que fa als canvis complementaris, destaca la presentació d'una nova imatge per a Ona Malgrat. La idea prové de completar la renovació de l'emissora local de Malgrat de Mar. Així doncs, després d'aplicar les tècniques que uns companys del batxillerat artístic em van ensenyar sobre disseny gràfic, vaig aconseguir crear el nou logotip d'Ona Malgrat. Tanmateix, aquest Treball de Recerca m'ha servit per endinsar-me en altres aspectes que no són de la meva branca, com és el cas del disseny de la imatge corporativa.

En definitiva, la ràdio local de Malgrat, com totes les altres, es troba immersa en un procés de transformació continu i progressiu. A més, el seu paper és essencial com a mitjà de comunicació, ja que és l'únic a Malgrat que repassa diàriament l'actualitat. Així doncs, la ràdio sempre ha estat i serà el company fidel que, segons el context, cadascú sintonitzarà quan més ho necessiti.

Bibliografia web

– <<http://web.archive.org/web/20091211002342/>> – <http://www.ajmalgrat.es/actualitat/mitjans_informacio/Programes> – <<https://sites.google.com/site/historiadelaradioespanola/>> – <<https://sites.google.com/site/tecnologiasdesarrollo/historia-de-la-radio>> – <<http://reporting.aimc.es/index.html#/main/radio>> – <<http://www.laxarxa.cat/infolocal/area-barcelona/noticia/aqui-la-radio-municipal-una-historia-de-33-anys>> – <<https://deconceptos.com/tecnologia/television>> – <<https://dircomfidencial.com/medios/el-pais-y-marca-a-punto-de-ceder-los-100-000-ejemplos-de-difusion-20191015-0404/>> – <<https://www.facebook.com/business/ads>> – <<https://www.enciclopedia.cat/ec-gec-0092501.xml>> – <<https://www.lavanguardia.com/vida/junior-report/20190214/46405726853/marconi-tesla-inventor-radio.html>> – <<https://www.xatakahome.com/ocio/historia-de-la-radio-i-origenes-y-primeros-receptores>> – <<http://www.xpress.es/radiocable/histo.htm>> – <<https://>>

ca.wikipedia.org/wiki/Estudi_General_de_Mitjans> – <https://ca.wikipedia.org/wiki/La_Xarxa_de_Comunicaci%C3%B3_Local> – <https://ca.wikipedia.org/wiki/Mitj%C3%A0_de_comunicaci%C3%B3_de_masses#Mitjans_a_l'aire_lliure> – <https://es.wikipedia.org/wiki/Medio_de_comunicaci%C3%B3_de_masas#Multimedia> – <<https://ddd.uab.cat/pub/analisi/02112175n5/02112175n5p121.pdf>> – <https://www.facebook.com/147748575267922/videos/2201066326590619/?__so__=channel_tab&__rv__=all_videos_card>
